

ÎNCHEIERE

02 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

În componența:

Președintele ședinței, Judecătorul
Judecători

Maria Ghervas
Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând cererea de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Svetlana Filincova, Ala Cobăneanu, Galina Stratulat și Iurie Bejenaru, depusă de Minaeva Lilia, prin intermediul avocatului Voleanschi Valerii, de la examinarea cererii de revizuire depusă de Minaeva Lilia, prin intermediul avocatului Voleanschi Valerii, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 27 octombrie 2021, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Novițchi Neli și Novițchi Mihail către Minaeva Lilia cu privire la încasarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La 25 septembrie 2019, Novițchi Neli și Novițchi Mihail au depus cerere de chemare în judecată, concretizată pe parcurs, către Minaeva Lilia cu privire la încasarea prejudiciului material în mărime de 276 075, 20 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 iulie 2020, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Novițchi Neli și Novițchi Mihail.

S-a încasat de la Minaeva Lilia în beneficiul lui Novițchi Mihail și Novițchi Neli, suma de 263 316 lei cu titlu de prejudiciu material și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii în mărime de 500 lei, și 7 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

S-a încasat de la Minaeva Lilia în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 7 399, 48 lei.

S-a aplicat sechestru asupra bunurilor imobile ce aparțin cu drept de proprietate Liliei Minaeva, în limita sumei de 271 316 lei.

În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 03 august 2020 și 12 august 2020, Minaeva Lilia, prin intermediul avocatului Voleanschi Valerii, a depus cerere de apel și, respectiv, cerere de recurs, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 iulie 2020 și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2021, au fost admise cererea de apel și cererea de recurs depuse de Minaeva Lilia.

S-a casat hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 30 iulie 2020 și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Novîțchi Neli și Novîțchi Mihail către Minaeva Lilia cu privire la încasarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 octombrie 2021 s-a admis recursul declarat de Novîțchi Neli și Novîțchi Mihail, prin intermediul avocatului Zamfir Pavel.

S-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2021 și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 30 iulie 2020, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Novîțchi Neli și Novîțchi Mihail către Minaeva Lilia cu privire la încasarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia suplimentară a Curții Supreme de Justiție din 19 ianuarie 2022, s-a încasat din contul Lilei Minaeva în beneficiul lui Novîțchi Neli și Novîțchi Mihail suma de 4 604 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat achitată la depunerea recursului.

La 14 ianuarie 2022, Minaeva Lilia, prin intermediul avocatului Voleanschi Valerii, a depus cerere de revizuire a deciziei Curții Supreme de Justiție din 27 octombrie 2021, în temeiul prevederilor art.449 lit.b) și c) din Codul de procedură civilă.

Ca rezultat al repartizării aleatorii a dosarelor, dosarul nr.2rh-13/22 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Novîțchi Neli și Novîțchi Mihail către Minaeva Lilia cu privire la încasarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost repartizat judecătorului raportor Svetlana Filincova.

Prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 139 din 27 decembrie 2021 „Cu privire la constituirea completelor de judecată pentru anul 2022”, în cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ au fost constituite complete de judecată pentru examinarea recursurilor declarate împotriva încheierilor judecătorești, deciderea asupra admisibilității recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel și în vederea soluționării cererilor de strămutare și pentru examinarea recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel în materie civilă, în cauzele de contencios administrativ, precum și în procesele de insolvabilitate.

Potrivit dispoziției nominalizate, a fost format completul de judecată nr. 1, compus din magistrații: Svetlana Filincova – președinte, Galina Stratulat, Maria Ghervas, Dumitru Mardari și Victor Burduh – judecători, pentru examinarea recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel în materie civilă.

La 22 februarie 2022, revizuenta Minaeva Lilia, prin intermediul avocatului Voleanschi Valerii, a depus cerere de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție – Svetlana Filincova, Ala Cobăneanu, Galina Stratulat și Iurie Bejenaru.

Cererea de recuzare a fost întemeiată pe prevederile art. 50 alin. (1) lit. d) și e) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă: și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă; are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

În context, revizuenta a menționat că pe parcursul examinării cauzei în fond, în

ordine de recurs, instanța a acționat cu o rapiditate dubioasă, dispunând practic imediat după depunerea recursului stabilirea datei ședinței de judecată, evitând să se expună în decizia emisă asupra argumentelor și probelor invocate de intimat și instanțele inferioare.

Mai mult decât atât, consideră că recursul a fost unul formal și lipsit de o argumentare corespunzătoare, or, Curtea Supremă de Justiție a examinat un asemenea recurs, dar și a omis procedura de expediere a opiniei separate emise pe marginea cauzei, ceea ce trezește suspiciuni de părtinire.

În altă ordine de idei, revizuirea a remarcat că a depus plângeri către Președinția RM, Procuratura Generale a RM, Ombudsmanul, Presei și Ministerului Justiției al RM, cu referire la posibilele acțiuni ilegale, săvârșite inclusiv de magistrații recuzați, prin emiterea deciziei de încasare din contul ei a sumei de peste 270 000 lei.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră necesar de a respinge cererea de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție - Svetlana Filincova, Ala Cobăneanu, Galina Stratulat și Iurie Bejenaru din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 50 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă: a) la judecarea anterioară a cauzei a participat în calitate de martor, expert, specialist, interpret, reprezentant, greșier, executor judecătoresc, arbitru sau mediator; b) se află în raporturi de rudenie până la al patrulea grad inclusiv sau de afinitate până la al treilea grad inclusiv cu vreuna dintre părți, cu alți participanți la proces sau cu reprezentanții acestora; b¹) o rudă a sa până la al patrulea grad inclusiv sau un afin până la al treilea grad inclusiv a participat, ca judecător, la judecarea aceleiași cauze; b²) este rudă până la al patrulea grad inclusiv sau afin până la al treilea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată; c) este tutore, curator sau adoptator al uneia dintre părți; d) și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă; e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Reieșind din conținutul cererii de recuzare, Minaeva Lilia a făcut trimitere la prevederile art. 50 alin. (1) lit. d) și e) din Codul de procedură civilă și a indicat că pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor recuzați.

Potrivit art. 118 alin. (1) al Codului de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor sale, iar conform art. 52 alin. (2) al Codului de procedură civilă cererea de recuzare trebuie să fie motivată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că temei de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Svetlana Filincova, Ala Cobăneanu, Galina Stratulat și Iurie Bejenaru este faptul că aceștia au admis încălcarea normelor procedurale la examinarea cauzei și că pe marginea acțiunilor judecătorilor recuzați, prin încasarea din contul ei a sumei de peste 270 000 lei, a depus plângeri către mai multe instituții de stat.

În acest sens, Colegiul lărgit reține că, temeiurile de recuzare a judecătorului nu pot fi lărgite la inițiativa participanților, precum și nu pot fi tălmăcite de către aceștia, iar limitele impuse de lege urmează să contracareze abuzurile justițiabililor și să creeze un echilibru necesar pentru înfăptuirea efectivă a justiției.

Cu referire la argumentele invocate de Minaeva Lilia, privind imparțialitatea judecătorilor la examinarea cererii de revizuire, Colegiul civil menționează că, simpla citare a normei legale cât și careva dubii sau suspiciuni cu privire la obiectivitatea și

nepărtinirea magistraților nu pot servi drept argument justificat întru recuzarea acestora, atâta timp cât nu există fapte dovedite care să dea naștere la îndoieli în ceea ce privește imparțialitatea lor.

Totodată, Colegiul atestă că argumentele invocate în această privință, de fapt, sunt critici în adresa judecătorilor, care au dreptul de a exista într-o societate democratică, însă, pentru a constitui temei de imposibilitate a magistraților de a participa la examinarea unei cauze concrete, acestea din urmă trebuie să fie însoțite de probe suficiente.

În coerența celor enunțate supra, aluziile interpretate referitor la nepărtinirea judecătorilor pe cauza dedusă justiției, care într-un mod sau altul ar dezavantaja un participant la proces față de altul, nu pot fi interpretate în favoarea încadrării în prevederile art. 50 al Codului de procedură civilă.

Mai mult ca atât, după cum s-a specificat anterior, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă, inclusiv la înaintarea unei cereri de recuzare, fapt omis de către Minaeva Lilia.

Prin urmare, reținând că nu au fost prezentate careva probe plauzibile în susținerea argumentelor ce ar pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor recuzați, Colegiul lărgit, le respinge ca declarative.

În aceeași ordine de idei, după cum indică și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, imparțialitatea în mod normal denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putând fi probată în diferite moduri. Curtea a făcut distincție între o abordare subiectivă și o abordare obiectivă. În ceea ce privește al doilea test, aceasta înseamnă că este necesar de a stabili dacă, pe lângă comportamentul personal al judecătorului, există fapte care pot fi stabilite și care pot trezi dubii în ceea ce privește imparțialitatea.

De altfel, Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului promovează constant principiul aparenței de imparțialitate, conform căruia esențial în derularea unui proces echitabil nu este credința de imparțialitate a celui ce judecă, ci percepția în acest sens a celui judecat.

Prin urmare, Colegiul lărgit conchide că, în speță nu au fost constatate careva circumstanțe care ar pune la îndoială rezonabilă imparțialitatea judecătorilor, iar raportând circumstanțele constatate la prevederile legale enunțate, se apreciază drept neîntemeiată cererea înaintată de Minaeva Lilia, privind recuzarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție: Svetlana Filincova, Ala Cobăneanu, Galina Stratulat și Iurie Bejenaru.

Totodată, potrivit art.52 alin.(5) din Codul de procedură civilă, în proces nu se admite înaintarea repetată a recuzării aceluiași judecător și pentru aceleași motive dacă anterior recuzarea lui a fost respinsă. De asemenea, nu se admite: recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sunt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării; recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător; **recuzarea judecătorilor care nu sunt implicați în examinarea cauzei.**

În acest sens, Colegiul lărgit remarcă faptul că judecătorii Curții Supreme de Justiție - Ala Cobăneanu și Iurie Bejenaru, care au fost indicați în cererea de recuzare depusă de Minaeva Lilia, nu fac parte din completul de judecată care urmează să se expună asupra cererii de revizuire a deciziei Curții Supreme de Justiție din 27 octombrie 2021, fapt care este determinant pentru respingerea cererii de recuzare, și în acest sens.

Astfel, reieșind din cele menționate, Colegiul lărgit conchide că cererea de recuzare înaintată de către Minaeva Lilia, judecătorilor Curții Supreme de Justiție: Svetlana Filincova, Ala Cobăneanu, Galina Stratulat și Iurie Bejenaru, urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 52, art. 53, art. 269-270 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge cererea de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Svetlana Filincova, Ala Cobăneanu, Galina Stratulat și Iurie Bejenaru, înaintată de Minaeva Lilia prin intermediul avocatului Voleanschi Valerii.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Maria Gervas

Judecători

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Nina Vascan

Victor Burduh